

Česká národní plemena

Český fousek

Celkový vzhled: ušlechtilý ohař, střední velikosti, téměř čtvercového rámce, s hrubou srstí, jehož celkový vzhled svědčí o odolnosti a síle. Spodní strana lící a pysky jsou pokryté delší a jemnější srstí, která tvoří vous, typický pro toto plemeno. Srst nad očima je výrazná, tvořící šikmo vzhůru trčící obočí.

Velikost: psi 60 – 66 cm, feny 58 – 62 cm; psi 28 – 34 kg, feny 22 – 28 kg.

Povaha: má vrozené schopnosti pro práci v poli, ve vodě i v lese, je to pes pro všestranné využití. I přes svoji ostrost na škodlivou zvěř je snadno cvičitelný a ovladatelný, dobře spolupracuje se svým pánem.

Plemeno bylo FCI uznáno v roce 1964. V České republice ho zastřešuje Klub chovatelů českých fousků. K aktuálnímu stavu plemene se nám nepodařilo získat vyjádření klubu.

Jsou přípustné tyto barevné rázy: tmavý bělouš s plotnami nebo bez nich, hnědák s bíle prokvetlými znaky na hrudi a na dolní části končetin, hnědák beze znaků.

Uznáno FCI

Český teriér

Plemeno bylo FCI uznáno v roce 1963. Je zastřešen Klubem chovatelů českých teriérů www.ceskyterier.cz a Klubem chovatelů teriérů www.kcht.cz.

V době, kdy byl český teriér uznán FCI, působilo v chovu jen několik málo jedinců. Postupem doby se situace výrazně zlepšila a v posledních letech se ročně zapisovalo okolo sedmdesáti štěňat. V roce 2009 a 2010 počty zápisů mírně klesly. V současné době je v evidenci klubů 39 chovných psů a 40 fen. Plemeno se chová ve většině členských států FCI, ale patří spíše mezi málopočetná plemena. Nejrozšířenější je v Německu, v Holandsku, ve Francii a v USA. Českého teriéra najdete ale i ve velké Británii, Austrálii nebo Japonsku. Za zmínku určitě stojí, že se plemeno od začátku svého chovu potýkalo s onemocněním zvaným scottish cramp a že se v posledních letech výskyt tohoto velmi závažného zdravotního problému omezil na minimum.

(Bc. Vladimíra Tichá, poradkyně chovu ČT za KCHT)

Celkový vzhled: krátkonohý, dlouhosrstý, dobře stavěný a dobře osvalený teriér se spíše menším klopeným uchem, obdélníkového formátu. Volný pohyb je vytrvalý, vydatný a živý. Cval pomalejší, ale vytrvalý. Srst je dlouhá, jemná, ale pevná, jen mírně zvlněná, hedvábně lesklá; ne příliš bohatá. Povoleny jsou dvě variety barvy srsti: šedomodrá (štěňata se rodí černá), světle kávově hnědá (štěňata se rodí čokoládově hnědá). U obou typů zbarvení jsou přípustné žluté, šedé nebo bílé odznaky na hlavě (vous, líce), hrdle, hrudi, břichu, končetinách a v okolí řitního otvoru. Někdy se vyskytuje bílý límec nebo bílá špička ocasu. Základní barva musí vždy převládat.

Velikost: je v rozpětí 25 – 32 cm, ideální velikost psa je 29 cm, feny 27 cm; hmotnost nesmí být nižší než 6 kg a vyšší než 10 kg.

Povaha: vyrovnaný, neagresivní, příjemný a veselý společník, dobře ovladatelný pes; poněkud rezervovaný k cizím osobám; velmi klidný a pří-

Uznáno FCI

Český horský pes

FCI dosud neuznán. V ČR je zastřešen Klubem českého horského psa www.ceskyhorsky pes.cz

V současné době zatím neuvažujeme o nové žádosti směrem k uznání FCI, to však neznamená, že nepracujeme na vylepšení a stabilizaci našeho plemene. V letošním roce dosáhneme 35 let šlechtění, chlubit se můžeme také patnáctou fili-

ální generací s více jak patnácti sty odchovanými psy. Za posledních deset let se díky důslednému výběru podařilo výrazně snížit DKK, kde velké procento chovu dosahuje hodnocení A/A (0/0), pro agresivitu byl za posledních deset let vyloučen pouze jeden pes a většina populace je jak říká standard: „Temperamentním sebevědomým

psem bez známek agrese.“ Průměr odchovaných živých štěňat činí nyní 5,8 na vrh. Jako další cíle pro budoucnost vidíme zlepšování nepřibuzenské plemenitby a stabilizaci exteriéru. K naplnění těchto cílů, potřebujeme dosahovat alespoň sta odchovaných štěňat ročně a k tomu je nutné zapojení širší kynologické veřejnosti. Odchovy se v posledních letech drží v průměru okolo 40 živých zapsaných štěňat. Chov je současně postaven na 39 chovných psech a 30 fenách, tato

Neuznáno FCI

čísla se průběžně mění a jsou aktuální k poslední bonitaci ze 7. května 2011. Aktuální poptávka po plemeni je celkem uspokojivá a plemeno v posledních letech výrazně expanduje směrem na Slovenskou republiku, kde je o českého horského psa zájem.

(Tomáš Trdla, hlavní poradce KČHP)

Celkový vzhled: dlouhosrstý strakatý pes s převýšlými ušima, mírně obdélníkového až téměř kvadratického formátu těla, na vyšších nohách, pevné konstituce, bez známek lymfatičnosti nebo hrubosti. Pohyb je prostorný, vytrvalý, bez známek těžkopádnosti. Srst je dlouhá, délka srsti na hřbetě do 10 cm, na zadní straně stehna a na ocase

mírně delší. Na hlavě a předních stranách končetin je srst krátká. Je vždy strakatý – barevné plotny na čistě bílém podkladě. Barva ploten může být libovolná. Hlava je zbarvená celá nebo s bílou lysinkou. Plotny na trupu mohou být rozmístě-

ny jakkoliv nepravidelně, ale na trupu musí být minimálně jedna malá plotna. Pláštové zbarvení je méně žádoucí, ale přípustné, pokud je plášť zřetelně přerušen bílou barvou alespoň na krku (límeček) nebo na bedrech.

Velikost: psi mezi 60 – 70 cm, feny 56 – 66 cm; hmotnost: psi 30 – 40 kg, feny 26 – 36 kg.

Povaha: temperamentní, živý pes. Dobře ovladatelný, schopný všestranného výcviku. Sportovní a pracovní pes, určený zejména pro horské a podhorské oblasti. Uplatňuje se např. jako pes tažný pro závody psích záprahů, záchranářský, lavinový, pastevecký i jako pes hlídač a rodinný společník. Je povahy přátelské a sebevědomé.

Český strakatý pes

FCI dosud neuznán. Jako jediný nemá v ČR samostatný klub, je zastřešen Klubem chovatelů málopočetných plemen psů www.kchmpp.cz.

V současné době máme kolem 600 žijících zvířat. Pokud se nám narodí zhruba 100 štěňat ročně, bude trvat minimálně čtyři až pět let než se plemeno namnoží do požadovaného počtu. Potřebné linie jsou založeny již nyní. Z chovatelského hlediska nás dále čeká sjednotit exteriér a soustředit se na zdraví a chov zdravých zvířat. Sjednocení

exteriéru lze dosáhnout pouze zpříšňováním bonitacních podmínek, což bude jistě nepopulární krok. Vzhledem k málopočetnosti plemene je totiž stále možné si „vyjezdit“ titul šampiona i s velmi podprůměrným zvířetem. Jeho majitelé jsou pak při bonitaci velmi rozčarováni – vždyť podle renomovaných rozhodčích je to vynikající představitel plemene a i jejich chovatel je leckdy v tomto přesvědčení utvrzuje. V otázce zdraví plemene se musíme spoléhat především na poctivost a zodpovědnost chovatelů a majitelů. Český strakatý pes má tu výhodu, že není obdobou žádného již uznaného plemene. Dalším plusem pro uznávací řízení je i fakt, že jde o středně velké společenské plemeno bez extrémních anatomických znaků, jakých mezi uznanými moc nenajdeme.

(Zdeňka Vaňourková, hlavní poradkyně ČSP)

Celkový vzhled: středně velký tříbarevný strakatý pes s harmo-

Neuznáno FCI

nickou a nepřilíš těžkou stavbou těla, vyvážených proporcí, mírně obdélníkového rámce s klopenými ušima. Pevné konstituce, bez známek lymfatičnosti nebo hrubosti. Pohyb je čilý, prostorný, plynulý, elegantní a velmi vydatný, vytrvalý. Přirozeným pohybem je nízký klus. Vyskytuje se jak krátkosrstý a dlouhosrstý. Na spodní straně krku, zadní straně stehna a spodku ocasu je srst mírně delší, avšak přilehlá, stejně jako po celém těle. Na hrudních končetinách tvoří praporečky, na pánevních kalhoty a na ocase. Barva je vždy tricolorní, vyskytují se dva základní typy zbarvení: černožlutobílý a hnědožlutobílý. Černožlutobílý jedinec má černý nos, tmavé oko, hnědožlutobílý má jätrový nos a světlejší oko.

Velikost: psi 45 – 53 cm, feny 43 – 51 cm.

Povaha: přátelský k lidem i zvířatům, aktivní, vytrvalý, všestranný sportovní a společenský pes. Bystře sleduje okolí, dobrý hlídač, ne však agresivní.

Československý vlčák

Možná ho někteří v našem seznamu českých národních plemen postrádají.

Standard československého vlčáka byl schválen v Helsinkách dne 13. 6. 1989 a zemí původu bylo tehdejší Československo. A kdo z nás by neznal zakladatele tohoto plemene, hlavního poradce chovu od jeho prvních dnů – Ing. Karla Hartla?

Po deseti letech bylo od uznání standardu znovu předmětem jednání – muselo se potvrdit, že plemeno je dále životaschopné a trvale splňuje všechna stanovená kri-

téria. Odpovědnost za tuto obhajobu našeho plemene nese nyní již Slovenská republika! Po zániku Československa totiž na základě dohody mezi Českomoravskou kynologickou unií a Slovenskou kynologickou jednotou ze dne 4. 7. 1993 přebírá patronát nad plemenem (?)... Ostatně mnozí z nás asi rozčarovane nezapomenou na představení tohoto plemene na Světové výstavě v Bratislavě mezi národními slovenskými plemeny, kde nebylo ani slovem zmíněno o práci právě tvůrce tohoto plemene Ing. Karla Hartla!

